

1 PLANERAD VERKSAMHET 2007

Verksamhetsplan 2007 JAMTLI

Förord

Vid årsskiftet 2007 går Jamtli in i en ny strategiplansperiod, som sträcker sig från 2007-2010. Periodens årliga verksamhetsplaner kommer upprättas utifrån att strategiplanens mål ska uppfyllas. För att tydliggöra kopplingen mellan dokumenten kommer verksamhetsplanerna att struktureras på samma sätt som strategiplanen.

Visionen bakom strategiplanen är i korthet att Jamtlis starka sidor ytterligare ska stärkas, och att Jamtli ska bli en europeisk förebild när det gäller kulturarvets roll i regional utveckling. Bifogade verksamhetsplan berättar om de många insatser som förväntas genomföras 2007 för att visionen ska kunna uppfyllas.

För att få en snabb och målinriktad start på den processen ska följande strategiska åtgärder genomföras under året:

1. Från och med januari 2007 blir huvudparten av Jamtlis program för förskolan och skolan avgiftsfria. Anledningen till detta är att Jamtli även i framtiden ligger i framkant i utvecklingen när det gäller relationen mellan skola/förskola och museum.
2. För att förstärka Jamtlis möjligheter att erbjuda en spännande pedagogisk inomhusverksamhet oavhängig utställningarna, inrättas en pedagogisk verkstad i det tidigare Grändkaféet. Verksamheten bedrivs under skolverterminerna och tar ett sommaruppehåll över Historielandsäsongen.
3. I samarbete med Landsarkivet i Östersund och Föreningsarkivet för Jämtlands län startas utvecklingsprojektet Nordiskt Centrum för Kulturarvspedagogik genom att en projektledare och en forskningsassistent anställs. Projektet förväntas resultera i att kunskapen om den kulturarvspedagogiska verksamhet som inte minst Jamtli bedriver, blir spridd med betydligt större kraft och kontinuitet än tidigare.
4. Utvecklings- och investeringsplanen för Jamtli revideras för perioden 2007-2010 så att den även omfattar övertagandet av Hofvallen. Framför allt är det viktigt för Jamtlis framtidsutveckling att snarast komma igång med att planera och projektera en sammanhängande miljö kring "Det moderna samhället" med 1970-talsinslag.
5. Planeringen för en ev. övergång till ett nytt registreringssystem för samlingarna – PRIMUS – ska inledas, och systemet om möjligt vara i drift

senast 2010 för Jamtlis samlingar och 2014 för andra samlingar i regionen. PRIMUS är det hittills mest avancerade registreringssystemet för museer som finns i Norden. Det innebär säkra utvecklingsresurser och starkare koppling mellan Jamtli och systemmuseet Sverresborg som redan använder systemet.

De ovan nämnda åtgärderna ska tillsammans med de extraordinära medarbetarresurserna, som Jamtli har i form av Access-projektet och Plusjobb, ge första verksamhetsåret av strategiplanperioden en extra drivkraft.

Verksamhetsplan 2007

Huvudmannadirektiven och Jamtlis strategiplan för perioden 2007-2010 är grunden för föreliggande verksamhetsplan. Avsikten är att planera och genomföra Jamtlis verksamhet så att målen i huvudmannadirektiven och i strategiplanen uppnås.

Därför följer verksamhetsplanen de mål och benchmarks som där finns.

I framtagandet av denna verksamhetsplan har följande förutsättningar varit grundläggande:

- museet ska verka under inflytande av växande europeisering och gränslöshet
- museet ska förstärka sin varumärkesprofil
- för museet är livslångt lärande det centrala i verksamheten, med barn och barn tillsammans med vuxna som särskilt prioriterade målgrupper
- museet är av väsentlig betydelse för den regionala utvecklingen genom besöksanläggningens attraktionskraft
- museet ska präglas av smidighet, delaktighet, kompetens och effektivitet
- museet har tillräckliga resurser

Överordnad vision

Jamtli skall bli en europeisk förebild när det gäller kulturarvens roll i regional utveckling

Riktade mål

Jamtli vill verka för att kulturarvet aktivt används för:

- 1) livslångt lärande
- 2) hållbar tillväxt
- 3) demokratiskt medborgarskap och social inkludering

Verksamhetsmål 2007

1. Jamtli skall kontinuerligt och i växande omfattning ingå i europeiska projekt

Mål 3-projekt

Interregprojektet Klädedräktens magi – om textil över gränsen 1750-1905 – slutförs, liksom interregprojektet Byggnadstraditioner i gränstrakter. Därutöver inväntas beslutet om medel för att inleda ett nytt projekt angående en mittnordisk förskollärarytbildning.

I samverkan med Sverresborg/Tröndelag fylkesmuseum ska en ansökan inlämnas om ett nytt svensk-norskt projekt med syfte att producera webbaserade aktiviteter med inriktning på bebyggelsehistoria och museisamlingar, ett projekt med inriktning på vikingatid eller ett projekt om gemensam IT-guide om Sverresborg och Jamtli samt resan däremellan.

EU-projekt

Projektet K-märkt rehabilitering och integration avslutas och slutredovisas till halvårsskiftet. Samtidigt undersöks förutsättningarna att genomföra ett EU-projekt via den sociala fonden, vilket helt eller delvis skavända sig till personer med annan etnisk/kulturell bakgrund än svensk.

Utifrån erfarenheterna av projektet Xpress on traX ska ett europeiskt nätverksprojekt inom EARLALL (The European Association of Regional and Local Authorities for Lifelong Learning) formeras för att under perioden 2007-2009 ytterligare belysa de socialpedagogiska och politiska perspektiven.

Nätverket LLOAM (Lifelong Learning in Open Air Museums) kommer under Jamtlis ledning ta fram ett förslag till ett europeiskt samarbetsprojekt med deltagande från minst 3-5 länder. En ansökan ska utarbetas och projektet genomförs under 2007-2008 om medel erhålls.

Under förutsättning att medel beviljas från Culture 2007 medverkar Jamtli i projektet Europe's Sharp Teeth under ledning av Stavanger museum.

För att säkra kvalitetsstyrningen av bidragsansökningar och projektredovisningar i EU-projekt behöver Jamtlis kompetens förstärkas. Det ska undersökas om en särskild administratör kan rekryteras, som har kunskaper om de formella kraven i fonderna, ser till att ansökningar utformas på rätt sätt samt håller i den administrativa redovisningen.

Europeiska nätverk

Det europeiska kontaktseminariet som arrangeras på Jamtli hösten 2006, med deltagare från drygt 20 länder, kommer förhoppningsvis att skapa flera europeiska samarbetsprojekt där Jamtli kan delta och bygga upp nya nätverk om vuxnas lärande. Detta ses som ett komplement till Jamtlis deltagande i LLOAM och EARALL.

Övriga internationella initiativ

Jamtli förväntas delta i kulturutbytet med Vologda, Ryssland genom att medverka vid ett skolklassutbyte.

2. Jamtli ska genomföra en verklig uppgradering av varumärket Jamtli och arbeta geografiskt gränslöst

Varumärket Jamtli

Varumärket Jamtli ska förstärkas. I breda diskussioner ska personalen enas om vilka värdeord som varumärket ska förknippas med i framtiden. Genom marknadsaktiviteter och ett nytt profilprogram ska omvärlden uppmärksammas på vad det nya Jamtli står för.

Kännedomen om Jamtli ska öka genom marknadsföring av besöksanläggningen, men också genom fler kontaktytor kring Jamtli Bildbyrå, Jamtli Förlag, Jamtli Kafé, Restaurang Hov, Jamtli Butik, Jamtli Vandrarhem, Jamtlis kulturmiljöarbete, Jamtlis konserveringsverksamhet samt det som på många sätt ska bli museets signum - kulturarvspedagogiken.

En översyn av den information som finns om Jamtli på internet, exempelvis på Wikipedia, ska ske.

Utomlansaktiviteter

En säljfolder om Jamtlis kulturmiljöarbete produceras med koppling till interreginitiativen. Foldern ska spridas i grannlänerna och Trøndelag.

Jamtlis konserveringsverksamhet ska i större utsträckning än tidigare arbeta utanför länet och Jamtli Bildbyrå ska arbeta för att öka utomlansbeställningar över nätet.

Webbaserad verksamhet

Den nya hemsidan ska bidra till att Jamtlis internationalisering ökar och underlätta för människor att hitta till Jamtlis webbaserade verksamhet.

Inom det byggnadsantikvariska området påbörjas en satsning på webbaserade aktiviteter där en webbsida med inriktning mot byggnadsvård och bebyggelsehistoria skapas. Målet är att en större andel av rådgivningen inom kulturmiljöområdet ska bli nätbaserad.

Ett system för statistik över antal brukare av Jamtlis webbaserade verksamhet tas fram.

3. Jamtli ska utveckla och förstärka den kulturarvspedagogiska verksamheten

Den kulturarvspedagogiska maillistan

Genom utvecklingsprojektet Nordiskt Centrum för Kulturarvspedagogik (NCK) utvecklas både maillistan och projektets hemsida nckkultur.org.

Inom ramen för projektet genomförs två nordiska konferenser i Östersund; en i februari samt ett seminarium i november som stöds av Nordplus vuxen.

Antologi om kulturarv och livslångt lärande

I februari 2007 ger Jamtli ut en antologi med titeln "Friluftsmuseer, kulturarv och lärande" i serien Fornvårdaren. Tre artiklar är skrivna av Jamtlis personal och övriga av kolleger i de nordiska länderna.

E-learning kring fotografier och byggnadshistoria

I samverkan med folkbildningsorganisationerna inleds arbetet att erbjuda distansutbildningar via ett e-learningssystem uppbyggt kring fotografier och byggnadshistoria. Här ingår också att påbörja planeringen av hur de digitaliserade föremålen skall presenteras publikt. En samverkan med Landsarkivet och Föreningsarkivet ska undersökas.

Nya pedagogiska program för livslångt lärande

Ett pedagogiskt program kring föremålssamlingarna kopplade till Jamtlis miljöer ska utvecklas och erbjudas som färdigt program 2008. Nya vägar för lärande med tydlig utgångspunkt i föremålen ska prövas. Programmet ska vara generationsövergripande och riktas till såväl äldre skolelever som vuxengrupper och familjer.

Ett konstpedagogiskt program för vuxnas lärande utvecklas. Syftet är att bruka konstsamlingen på nya sätt.

Ett lärandekoncept för Krångele kraftverk, Döda fallet samt hembygdsgården i Ragunda ska utvecklas.

Publika arkeologiska utgrävningar och byggnadsvårdskurser

En publik grävning med inriktning på vikingatid arrangeras. Kurser i byggnadsvård samt en kurs i äldre byggnadsteknik i anslutning till kyrkobygget på Jamtli genomförs.

Mittnordisk förskollärarytutbildning

Jamtli medverkar till att en svensk-norsk förskollärarytutbildning med inriktning på kulturarv kan komma igång hösten 2008.

4. Jamtli ska förstärka den teoretiska och praktiska kunskapsproduktionen med särskilt fokus på lärandeperspektivet

Lärandekoncept och därtill hörande pedagogiskt program

Då lärandeperspektivet blir centralt i Jamtlis verksamhet krävs en betydande kompetensutveckling inom Jamtli, särskilt inom den pedagogiska verksamheten. Pedagogisk vidareutbildning behövs generellt inom flera av museets verksamhetsområden. Dessutom kommer den pedagogiska kompetensen och verksamheten att vara fundamental för Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik. Särskilda insatser görs för att tydligare definiera och beskriva (både internt och externt) verksamheten utifrån begreppet lärande.

Grundforskning kring en utställning, en byggnads- och odlingsmiljö på Jamtli samt en kulturmiljö i regionen ska inledas som ger underlag för lärandekoncept och därtill hörande pedagogiskt program.

Antikvarieforskning med lärandeperspektiv

Inom ramen för antikvarieforskningen produceras artiklar till en antologi med arbetstiteln Museiforskning.

Utvärdering av lärande- och upplevelseresultat

Intern och extern utvärdering av lärandeprogram ska genomföras. Dessutom genomförs en enkätundersökning om Jamtlis besökare som ett komplement till den statistik som det nya entrésystemet genererar.

5. Jamtli ska genomföra satsningar på foto, konst och det moderna samhällets kulturarv

Fotografier tillgängliggörs

Minst 20 000 fotografier ska digitaliseras så att tillgängligheten till samlingarna ökar. I arbetet ingår också att initiera nya digitaliseringsprojekt.

Konst och fotoutställningar

Utställningen Jag är bättre än du skapas som huvudupplevelse till Vinterlandsäsongen. Den ska innehålla fotografier ur museets samlingar samt bilder från olika media. Till utställningen utvecklas ett fotopedagogiskt program med temat Bilden av en vinnare.

Utställningen Norrländska konstnärer, som arrangeras i samverkan med Jämtlands läns konstförening (JLK), kommer att spegla äldre och samtida konstuttryck. I anslutning till utställningen utvecklas ett konstpedagogiskt program som på sikt kan permanentas och föras ut i länet som ett vandrande konstprojekt.

Minnesinsamling och det moderna samhällets kulturarv

Etnologiska och bebyggelsehistoriska undersökningar genomförs med inriktning dels på moderna anstaltsmiljöer och dels på dansbanor och dansminnen. Båda undersökningarna ska utmynna i tryckta publikationer utgivna av Jamtli.

En större kulturhistorisk undersökning (minnesinsamlingar, intervjuer, föremålsinsamlingar och eventuellt kulturmiljöundersökningar) genomförs på temat semester. Under Historielandsäsongen ska besökarna kunna uppleva temat i aktiviteter som speglar 1950-1970-tal.

6. Jamtli ska uppnå varaktigt högre besökstal på besöksanläggningen året om

Jamtli har 175 000 besök.

I arbetet att bibehålla och öka Jamtlis attraktionskraft ska markanta satsningar ske under Vinterland och Historieland, det vill säga de två turistsäsongerna. Vinterland

ska ha temat idrott, kropp och själ och utställningarna Jag är bättre än du och Vacker tass ska visas. Historielandsäsongen ska ha huvudtemat Semester och spegla historia från 1950-1970-tal.

Även under övriga perioder produceras utställningar: Klädesdräktens magi, Norrländska konstnärer (i samverkan med JLK) och Lek, en allvarlig utställning. Utomhusutställningen Spår i landskap ska visa skulptur i landskap på Jamtlis uteområde. Försök med ett höstevenemang, Återkomstfesten, kopplat till skörd, konst och design, genomförs i anslutning till utställningen.

Verksamheten i mejeriet utvecklas och erbjuds till skolklasser, vuxengrupper, samt eventuellt för turister under någon av Historielandsveckorna.

Ett enhetligt programutbud för vuxengrupper utarbetas och marknadsförs till målgrupperna företag och turister.

Tekniken i de fasta utställningarna behöver uppgraderas, särskilt i Överhogdalsbonadsutställningen och i Thomassonrummet, så att det blir lättare att genomföra pedagogiska program. Likaså ska hörsalens teknik kompletteras. Investeringarna påbörjas 2007 och avslutas 2009.

Försök inleds med ljus- och ljudinstallationer på Jamtlis uteområde med kulturhistoriskt tema respektive konsttema. Installationerna ska förstärka attraktionskraften, framförallt under Vinterlandsäsongen.

Lek&Läranläggningarna förses med ett enhetligt skyltsystem och ses över vad gäller innehåll och bemanning.

Arbetet med Jamtlis varumärke ska bidra till att tydliggöra besöksanläggningens unika värden. De blir en grund i den marknadsföring som sedan genomförs under resten av strategiplansperioden. Med ett särskilt anslag från Östersunds kommun genomförs en extra marknadsföringsinsats i Mälardalsregionen. Effekten av insatserna utvärderas under hösten.

Fler deltagare i Jamtlis aktiviteter

Jamtli ska från och med 2007 erbjuda skolorna fria visningar och program. Nyheten ska kraftfullt spridas till skolorna. Diskussionen med Länstrafiken ska fortsätta med förhoppning om att länets skolor ska få lättare att komma till Jamtli.

Antalet bokade skolklasser, bokade historievandringar, besökare i Minnesbanken och deltagare i Jamtli Öppna Förskolas verksamhet ska växa med minst 10% i förhållande till 2005.

De tillfälliga utställningarna Jag är bättre än du, Vacker tass, Klädedräktens magi och Semester ska aktiveras för skolklasser och barn och vuxna tillsammans.

Ett samarbete med Kulturskolan i Östersund etableras genom förskoleverksamheten och beräknas bidra till ett ökat antal besökare i förskolan.

Antalet besökare i Havremagasinet ska också öka och besökstalet i Minnesbanken förväntas öka till 2000 besökare, bland annat genom ökad samverkan med Landsarkivet och Föreningsarkivet. I samverkan vidareutvecklas även Arkivens dag.

Lärare och rektorer ska informeras om Minnesbankens verksamhet två gånger. Minnesbanken kommer att presentera aktuella teman på hemsidan och i montern i nya museet. I arbetet med att öka antalet besökare ingår också att hålla öppet hus vid Havremagasinet fyra gånger.

Aktivitetsdagar för företag

Ett nytt koncept för bokade familjedagar med inriktning på Lek&Lär utarbetas och prövas för företag.

Kontakterna med Jämtlis samarbetsföretag, de så kallade Jämtli Partners, upprätthålls. En terminsspecifik aktivitet formuleras och erbjuds dessa och andra företag under våren respektive hösten.

7. Jämtli ska nå nya brukare och då särskilt medverka till social sammanhållning Socialt inkluderande utvecklingsprojekt

Jämtli ska särskilt arbeta med tillgänglighet och välkomnande genom att förbättra bemötandet av besöksgrupper som kanske tidigare inte besökt museet.

Fria skolprogram införs och åtgärden förväntas att locka skolklasser som annars inte skulle ha kommit till Jämtli.

Arbetet för att underlätta för funktionshindrade att delta i Jämtlis aktiviteter ska fortsätta. Likaså ska Jämtli fortsätta samarbetet med brukarrådet (en referensgrupp med deltagare från olika handikapporganisationer).

Den samiska referensgruppens arbete förnyas och breddas.

I samverkan med Arbetsförmedlingen i Östersund och Östersunds kommun ska Jämtli arbeta för en förlängning av projektet "Xpress on traX", det vill säga det projekt som drivs i samarbete med Landsarkivet, Föreningsarkivet och Birka Folkhögskola i syfte att hjälpa ungdomar utan formell utbildning att återuppta sina studier.

Med bidrag från Framtidens kultur ska projektet Kunskapskällan - kulturarv, livslångt lärande och social ekonomi genomföras för att analysera hur vuxnas lärande påverkas av kulturengagemang.

Personalsammansättningen på Jämtli

För att uppnå målet att ha en personalsammansättning som motsvarar regionens befolkningssammansättning måste en rad åtgärder inledas. Bland annat ska en översyn av rutinerna vid rekrytering ske. Av annonserna ska det framgå att interkulturell kompetens är meriterande. Dessutom bör arbetet att söka medel för ett EU-projekt via den sociala fonden påbörjas. Projektet som helt eller delvis vänder sig till personer med annan etnisk/kulturell bakgrund än den traditionellt svenska ska stimulera anställningar inom alla nivåer och inom alla Jämtlis verksamhetsområden.

Interkulturellt kompetensprogram

Nya Jamtliguider har utbildats för att visa museets fasta utställningar och genomföra temavisningar. I en uppföljning utökas guidegruppen med personer med annan kulturell bakgrund än den svenska. Tanken är att visningar ska kunna genomföras på hemspråket för respektive större språkgrupp.

Information om Jamtli på fem språk

För att förbättra servicen till icke svensktalande besökare påbörjas arbetet med att ta fram grundläggande information om Jamtli på svenska, norska, engelska, tyska och franska. Information på dessa språk ska finnas både på hemsidan och ute på besöksanläggningen.

8. Jamtli ska förstärka kulturmiljöarbetet så det blir en reell resurs i regionens tillväxt och stödjer hållbar samhällsutveckling

Stöd till utvalda kulturarvsanläggningar

Försöket med en kommunantikvarie/museichef vid Härjedalens Fjällmuseum i Funäsdalen övergår till en permanentning. Tjänsten knyts även fortsättningsvis till Jamtli och i uppdraget ingår bland annat att årligen arrangera två tillfälliga utställningar, en egenproducerad och en producerad av Jamtli.

Särskilda insatser genomförs dessutom för att öka besökstalen vid Ströms hembygdsgård samt för tre besöksanläggningar i Ragunda kommun: Ragunda hembygdsförening, Krångede Kraftverksmuseum och Döda fallet.

Elektronisk information och rådgivning inom kulturmiljö

Ett nätbaserat frågeforum med inriktning på kulturmiljö etableras på Jamtlis hemsida.

Kulturmiljöprogram

I samarbete med länsstyrelsen produceras ett länsövergripande kulturmiljöprogram. Arbetet med ett kulturmiljöprogram för Härjedalens kommun slutförs.

9. Jamtli ska verka så att materiella och immateriella minnen tas till vara och brukas i det livslånga lärandet

Pedagogiskt program utifrån ett regionalt kulturhistoriskt hantverk

Inom ramen för kyrkobyggnadsprojektet på Jamtli ska pedagogiska program kring timrings- och träbearbetningsmetoder utvecklas.

Textilhantverk sätts i fokus i samband med utställningen Klädedräktens Magi.

Pedagogiskt program utifrån generationsmöten

Inom projektet Kunskapskällan - kulturarv, livslångt lärande och social ekonomi genomförs program med fokus på mötet mellan yrkesverksamma och seniorer.

Jamtli's samlingar nyttjas digitalt i folkbildningen

I samarbetet med folkbildningsinstitutionerna ökas den digitala tillgängligheten till samlingarna genom att utveckla nya former för e-learning.

I arbetet med att öka antalet besökare till Minnesbanken ingår också biblioteket där 5000 böcker kommer att registreras digitalt.

10. Jamtli ska tillhöra de ledande museerna i Europa när det gäller att producera turistiska upplevelser baserade på historia

Årlig programnyhet

I anslutning till sommarsatsningen Semester ska Jamtli Strand och andra intilliggande områden aktiveras så att besökarna själva bidrar till semesterupplevelserna på Jamtli.

Tidsvandringar på engelska

Tidsvandringar på engelska utvecklas och genomförs med start under Historielandssäsongen 2007.